

sel nog een-

de armoede
n: economi-
ere welvaart
ontstaan van
verzekering

heid van be-
n dage met
leven heeft
ig voor werk-
individuele
der particu-
zonder moet
verleening de
igen beginsel
het volle en
uit het ambt
ing der kerk
moet eischen
tsvervulling
op het heilig
der diaconie
inna terrein
Wie niet leeft
in de armen-
En dan is er
ulp te roepen
seus mogelijk
gen in plaats
ouwen, liever
n.

mogen her-
ft gezegd bij

gode en den
is u op te
onder al de
of goud of
dat deze han-
die met mij
alles getoond,
ken moet op-
den van den
it is zaliger te

ook als Apost-
ster.

v. B. C.

RIJT

is verhoord...
Lukas 1:13b.

blijkt uit het
et, Zacharias,
vrouw Eliza-
zult zijn naam

euwsgierig ge-
an zijn gebed,
et moeilijk te
an den ouden
rw is de vers-
rshrijdt onze
ronderstelling
n hebben om

aar met onze
gebeden. Het
de verkondi-
en dienstdoen-

bringen in den
aats der heils-
reukoffers, en
Heeren inge-
t onze God bij
eimen aan tijd
Gabriël werd
in Galilea, ge-
ria. Nochtans
van Zacharias'
e aanwijzingen
n Heere blijke-
n om nog iets
selijk geluk in
het Judeesche
ias' en Eliza-
gekrege geluk

n.
ijk nu, dat God
ft in het groot
gheid. Het huis-
einde van Gods
et den tempel
ind van Zacha-
een naam van
stendiging van
r den geopen-
ets anders dan
Gods trouw aan

Nu kan men terecht opmerken, dat Zacharias bidden om een kind, dat blijkbaar door den Heere is verhoord en dus geen kwalijk bidden was, geheiligd was door zijn geloof in den God des verbonds. God geeft hem en zijn vrouw niet slechts hun wensch in het groot verband der vervulling van Israëls hope; deze verwachting Israëls heeft de ouder wordende echtelieden bewogen in hun begeeren naar een kind. Er waren velen in het Judeesche land, die de verlossing verwachtten in die dagen. Zacharias — zoo blijkt uit den lofzang, dien hij later zingt — is veel bezig geweest met de beloften van het Oude Testament. Vast stond voor hem, dat eens de dag kwam, dat het gebeuren ging. En hij wilde wel meedoen. Hij voelde het soms broeien. De vlam van zijn geloof wilde dan mee uitslaan. Maar toen ze ouder werden, die twee, werd hun kans klein, dat zij bij het leven hier op aarde nog, ontvangen zouden hun deel in dat ter verlossing komen van God. En zoo bedroefde het hun, dat ze ouder werden en samen bleven. Dat hun van God geen kind gegeven werd. Hun geslacht zou dan niet deelen in de zegeningen van dien grooten dag des Heeren. Ze baden er om. Ze baden er om met den hartstocht van een Jood, die geen nageslacht heeft. En met den hartstocht van den vrome, die niet kan sterven voordat hij heeft gezien het werk des Heeren. Zou hun geslacht zoo ondergaan?

Zouden zij niet een kind hebben voor dat werk Gods? Een zoon voor den tempeldienst? Een zoon voor de verlossing, die toch eens komen zou? Wel was dus de stof van Zacharias' en Elisabeths gebeden bepaald door hun verlangen, dat God gedenden zou Zijn verbond.

Maar we mogen verder gaan.

De engel verschijnt hun immers niet ten tijde hunner huiselijke gebeden en ten dage hunner geloovige overpeinzing der verlossing van Israël.

De engel verscheen Zacharias in Jeruzalem, toen de achste der vier en twintig priesterklassen, die van Abia, den dienst van de week had in den tempel. Elk der priesterklassen werd onderverdeeld in „vaderhuizen“; van deze had ieder één dag der week in het bijzonder dienst. De dienstfuncties der leden van een „vaderhuis“ werden 'smorgens onderling verdeeld door het lot. Aan Zacharias viel het te beurt, dat hij in het heilige het reukoffer ontsteken zou. Het mogen brengen van dat wierook-offer, dat de gebeden van het volk verbeeldde, gold als een bijzonder voorrecht.

Het is ongeveer drie uur in den middag. Er is een offerlam geslacht en in het voorhof op het altaar gelegd. Daarna kwam Zacharias' werk aan de beurt. Een priester ging hem voor met een bekken vol gloeiende kolen. Hij stort de kolen uit op het reukofferaltaar; voor het voorhangsel van het heilige der heiligen. Dan gaat Zacharias alleen het heilige binnen. Een schaal met wierook draagt hij in zijn handen. Die schudt hij leeg op de kolen van het altaar. De rook stijgt op, symbool van de gebeden der schare in het voorhof. En daarna bidt de priester Zacharias. Hij bidt met een vaste formule. „De God der barmhartigheid kome in het heiligdom, en neme met welgevallen het offer van Zijn volk aan.“

Dan zegt de engel tot hem: „Uw gebed is verhoord“.

Dat is dus het gebed om een kind. Dat blijkt uit de omschrijving der verhooring.

Maar dat is meer geweest dan een bidden om een kindje nog in het gezin van oude mensen. Dat was geweest erkenning van Gods vrijmacht, die spreekt en het is er, maar ook smeking om het verbond te gedenden van geslacht tot geslacht.

Doch meer nog was dat bidden van Zacharias. Als hij zijn priesterlijken dienst verricht in de heiligste bid-plaats van den tempel, is hij de man, die al zijn hartewensen in de gebruikelijke formule samenraapt.

Dan is verhooring... redding.

God maakt twee oude mensen zielsgetukkig. God kan het doen omdat ze met hun innigste bedden niet verlieten den bodem van het verbond. Omdat de vergrijsde priester zijn officiële gebedsformule zeide, intusschen gevend zijn heele ziel met al haar smachten in de hand van God, God der barmhartigheden.

Het bidden om het komen van Christus' rijk onvat al onze wenschen, indien in het begeeren van hun vervulling gloeit de vlam van ons geloof.

En onze nood en schande (Luk. 1:25), zoo enkel-huiselijk als ze den ongeloovige voorkomen, mogen tot God gebracht in de hoogtepunten onzer aanbidding.

W.

R. S.

*Span vry uw' hersen op, en knoop als in
De reden, Logica, wick, wat of waarheyt zy,
Maer ga Rhetorica, blanketselen voor by.*

J. v. d. VONDEL.

KERKELUK LEVEN

Kalmte en voorzichtigheid.

In een artikel „Het zelfonderzoek“ handelt Dr H. H. Kuyper in „De Heraut“ van 29 Nov. j.l. over de verandering der volgorde van de woorden „geloof, bekeering, zelfonderzoek“ in het besluit der jongste Generale Synode. In het oorspronkelijk concept was de volgorde: zelfonderzoek, geloof, bekeering. Nu spreekt Prof. Kuyper over beschouwingen, aan deze wijziging vastgeknoopt. Deelt dan een en ander mede van den gang van zaken in dezen op de Synode. En laat zich dan tot deze droeve aanklacht voeren:

„Indien nu door deze verandering in volgorde heel het besluit van inhoud zou veranderd zijn, dan zou hier dus een opzettelijke misleiding hebben plaats gevonden. Een verwijt, dat ik natuurlijk niet richt tegen Prof. Grefidanus, aan wiens goede trouw ik geen oogenblik twijfel, maar wel tegen hem, die deze verandering in de volgorde der woorden heeft voorgesteld. Het zou dan een slimmigheidje geweest zijn om de punt van de pijl af te breken en de Synode iets te laten zeggen, wat zeker niet haar bedoeling was, evenmin als van hem, die dit besluit concipieerde. En het is een onheilig spel om, nu de zittingen der Synode gesloten zijn, aan haar besluit een uitlegging te willen geven, waardoor haar uitspraak in zoo ernstig en heilig geding tot een farce werd. Intusschen baat deze advokatenstimmigheid gelukkig niets. Want wat bleef staan is de verwijzing naar Zondag 31 van den Catechismus en naar de uitspraak van de Synode van Utrecht.“

Nu schrijft Prof. Kuyper wel conditioneel: „Indien nu... dan zou“. Maar daarna is zulk schrijven niet gerechtvaardigd. Eerst zou dan aangewezen moeten zijn, dat er goede grond voor zoodanige beschuldiging was. Dus ware eerst een onderzoek noodig geweest, of deze verandering van volgorde metterdaad wijziging van principieelen zin bracht. En bleek dit niet het geval te zijn, dan ware dit een eenvoudig bewijs, dat wie meenen en beweren mochten van wel, zich vergisten.

Daarmede was deze zaak dan uit geweest.

Of men zou bevonden hebben, dat er metterdaad principieele zinswijziging door tot stand gekomen ware. En dit had men dan kunnen betreuren. Maar voor de beschuldiging van „opzettelijke misleiding“ en „slimmigheidje“ en „advokatenstimmigheid“ en „onheilig spel“ moeten nog andere bewijzen bijgebracht worden dan een eventueel betoog, dat deze verandering van volgorde wijziging van wezenlijken zin meebracht.

Prof. Kuyper richt deze beschuldigingen wel niet tegen mij, zegt hij. Maar indien Prof. Kuyper „opzettelijk misleid“ is, moet ik daaraan toch schuldig zijn. Want ik heb in dezen met hem gesproken, niet de voorsteller dier verandering. En ik heb mijn argument hem genoemd: dat de volgorde logischer is.

Is dat argument nu onjuist, dan zou ik eene verkeerde reden aangevoerd hebben. Maar als dat zoo zou zijn, had ik dan Prof. Kuyper „opzettelijk misleid“? Kon het dan niet zijn, dat ik mij te goeder trouw vergist had?

Nu was en is mijne meening inderdaad, dat de volgorde: „geloof, bekeering, zelfonderzoek“ logischer is, doch wat den wezenlijken zin betreft, niet principieel verschilt van: „zelfonderzoek, geloof, bekeering“; en dat alle beweren, dat het omgekeerde zou willen handhaven, zonder goeden grond zou zijn. Dat in het oorspronkelijke concept de volgorde: zelfonderzoek, geloof, bekeering, gekozen was, stond in verband met de volgorde dier woorden in het advies en voorstel-Kuyper-Douma-Den Hartogh e.n., en kwam voort uit mijne overweging, dat het zelfonderzoek het eigenlijke punt was, maar dat over de noodzakelijkheid om aan te dringen op geloof en bekeering geen verschil zich geopenbaard had. Die twee werden in zoverre volledigheidshalve er bij opgenomen.

De Synode had besloten, bepaalde punten, waaronder ook het zelfonderzoek, aan eene Commissie van 7 in handen te geven om daarover op de volgende Generale Synode te rapporteren.

Dit besluit was reeds genomen.

Prof. Kuyper echter oordeelde, dat ook de Synode te Amsterdam reeds eene uitspraak over de noodzakelijkheid van het zelfonderzoek moest doen. Zijn geformuleerd advies werd als voorstel overgenomen en ter Synode ingediend door Ds Douma. En anderen betuigden er hunne instemming mee.

Dit voorstel werd door de Synode ter fine van advies in handen van Commissie I gegeven, die oordeelde, dat, nu de Synode ook het punt van het zelfonderzoek reeds opgenomen had onder die, waarover op de volgende Generale Synode gerapporteerd zou worden, thans volstaan moest worden met eene eenvoudige verklaring inzake de noodzakelijkheid van het zelfonderzoek.

Eindelijk werden twee concepten ontworpen. Eén werd door de Commissie I aangenomen, en ik werd toen tot rapporteur daarover, wat ik oorspronkelijk niet was, aangewezen.

Omdat eene Synodale uitspraak in dezen, zou zij haar doel kunnen bereiken, met algemeene stemmen moest worden aangenomen, naar ik meende, liet ik het Commissievoorstel lezen aan den voorsteller en de adhaesiebetuigers van het ter Synode ingediende voorstel, en dus ook aan Prof. Kuyper, om te weten, of zij er zich in konden vinden. Dat deed ik om mogelijke dis-

(Zie voor vervolg blz. 76)

Vol gas.

Neen, heden gaan we niet parkeeren. Wij gaan op tournee! Met een blij-wapperend vlaggetje vóór op den motor. De kilometernaald zal trillen vandaag! En onze hoop stellen wij in op de vierde versnelling!

Wij gaan met Schotvanger mee, den evangelist van de Auto-zending. Wij stappen bij hem binnen in zijn preek- en zangwagen. „De wagen van Hitler“ zeggen de kleine communisten van Waterland. Maar dat is niet waar, het is de evangeliëwagen, die ons land doorrekt van de Groningsche kruin tot den Limburgschen teen.

Schotvanger zit niet zelf aan het stuur. De plaats in de cabine wordt ingenomen door een Stud uit Kampen of Amsterdam. Schreef Doedes eens van het academisch leervak der practische theologie, dat men het beter als dat der onpractische zou kunnen betitelen, dat is op deze rijdende collegekamer niet van toepassing.

Men heeft een preekje in den zak en men vindt onverwacht een gehoor van enkel kinderen. Men is aan punt één van een drie-puntsche toespraak met nabetrachting en zie, bij punt één plons een regenbui neer. Dan moet men ómstaan leeren. Vooral wordt men hier gevoerd in de leerschool der mislukkingen. De rethor in ons wordt in duizend gruzels geslagen! De mijnheer in ons gaat ónder de auto en wordt zoo plat als een scholletje opgeraapt. Maar hier wordt ook in schamelheid de zuivere schoonheid van het koninkrijk Gods openbaar! O, die wondere samenkomsten in het openluchtwerk, als de Satan gebonden wordt! O, die ontroerende schoonheid van „Het Onze Vader“ in een spelonkie, een krot van een zaaltje met enkele tientallen stoffige menschen! Wie iets van die heerlijkheid heeft medegemaakt zou die uren voor geen kathedraal vol hoorders willen missen.

Zoo toeren wij dan rond door ons Vaderland. Schotvanger laat ons den nood zien, maar vertelt ook telkens wat er gedaan wordt. Wij „doen“ de kandidaten en hulpredikers, verspreid over de hei en de klei. Wij zien kerken groeien en lokalen getimmerd! Wij leeren de ruiten-wisscher gebruiken! Ons hart zet zijn vensters open en wij gaan iets zien van het groote front, waarop gestreden wordt in deze wereld. Wij worden koddebeier-af en worden front-milicien! O God, stamelen wij, dat wist ik niet; dat 'leven zoo mooi kon zijn! Dat ik dat nu pas zie, dat mijn land vol is van kazematten en loopgraven! Dat Uw sergeants en korporaals als tirailleurs uitgezwermd zijn over het gebied van den vijand. Dat er door trouwe, eenvoudige mannen en vrouwen gevochten wordt met de enkels in de klei en een pijnscheut in den rug, maar toch verbeten doorvechtend.

Wij maken staaltjes mee van droeve vermakelijkheid. De evangelist logeert bij een boer in Donker Noord-Holland. Geen kwade kerk! Hij laat Zondags inspannen om zijn gast naar de fijne kerk te laten brengen. Zijn zoon zal koetsier zijn. Die krijgt een vaderlijken raad. „Zeun, ga óók maar in de kerk, dan behoef je niet buiten te wachten“. Voor den zeun is dit een probleem, hoe gaat dat toe: kerkgaan? Vader stelt hem op zijn gemak: „Krek als in de bioscoop, zeun, je gaat maar zitten en het gaat van zelf.“ Deze goede opvoeder zag zich naderhand tot notabel gekozen en vervolgens tot ouderling. Hij gaat nu ook ter kerk, eens in de veertien dagen! Zoo gaat het toe in Noord-Holland in den jare 1936. Of de strijd voor kerkherstel ook gerechtvaardigd is geweest! Of de opwekkingen tot evangelisatie ook overdreven zijn!

Ten slotte gaan wij met de auto de grenzen over naar Vlaanderen, onze Calvinistische Irredenta. Naar het volk, dat ons het evangelie bracht en waarmede wij voetballen. De „Beisen“ weet u! Wij belalen in onze evangelisaties in Mechelen, Antwerpen, Gent en Brussel één procent af van de groote schuld der dankbaarheid, die op ons debet staat. Daar wordt het evangelie door ons gebracht aan de kinderen van hen, die voor ons als fakkels gebrand hebben op de houtmijt. O, dit bescheiden boekje is een heerlijk getuigenis!

Koopt het, dominees! Vertelt er uit op den kansel! Spreekt er uit op de catechisatiën tot de jongens en de magies! Neemt het mee naar kerke-raad en classis en als het soms wat droog is op de vergadering, haalt het dan uit uw zak en zegt: Instappen, Broeders!

Koopt het, Gemeente! Laat Schotvanger u dezen winter wat komen vertellen uit zijn werk of het laten zien met zijn film!

En gij allen: Stapt in en rijdt mee! Komt in beweging!

N. B.

1) D. Schotvanger. Uit het Dagboek van een Auto-zending. Uitgave De Auto-Zending, Adm. de Ruyterweg 74, Amsterdam.